

КОНСПЕКТ
ЗА СЕМЕСТРИАЛЕН ИЗПИТ ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И БИОСТАТИСТИКА
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ МАГИСТЪР ПО МЕДИЦИНА (2015/2016г.)

1. Здраве и болест – развитие на концепцията за здраве. Детерминанти на здравето – класификация. Социални фактори и механизми на въздействие.
2. Социалната медицина като наука: зараждане, развитие, предмет, задачи, социални функции и методи.
3. Методи на социологията, използвани в медицината и здравеопазването – интервю, анкета, наблюдение, проучване на документи.
4. Индивидуално здраве. Клинико-социален подход към болния. Социална история на заболяването – методика.
5. Групово и обществено здраве – основни показатели, методи на проучване и оценка.
6. Демографски процеси и показатели. Статика на населението: същност, здравни аспекти. Типове възрастови структури.
7. Механично движение на населението. Видове, фактори и здравни аспекти.
8. Естествено движение на населението: раждаемост, плодовитост, възпроизводство – показатели и фактори. Тенденции в България. Международни сравнения.
9. Естествено движение на населението: смъртност – показатели и фактори. Тенденции в България. Международни сравнения.
10. Детска смъртност – видове, показатели, фактори. Тенденции в България. Международни сравнения
11. Средна продължителност на предстоящия живот. Комбинирани показатели с отчитане качеството на живот.
12. Заболяемост – основни понятия, показатели, методи за регистрация и изучаване. Международна класификация на болестите.
13. Експертиза на трудоспособността. Цели, критерии, органи на експертизата.
14. Заболяемост с временна нетрудоспособност. Показатели и оценка.
15. Заболяемост с трайна нетрудоспособност. Показатели и оценка
16. Социално-значими заболявания – същност, критерии, рискови фактори.
17. Епидемиология – класификация, понятиен апарат; видове рискови фактори и групи, възможности за приложение в медицината и здравеопазването.
18. Епидемиологични проучвания в медицината и здравеопазването. Описателни епидемиологични проучвания.
19. Епидемиологични проучвания в медицината и здравеопазването. Експериментални епидемиологични проучвания.
20. Видове здравен риск – измерване.
21. Промоция на здравето – медицински подход – нива на профилактика.
22. Скрининг – видове, критерии, характеристики на тестовете за скриниране.

23. Промоция на здравето – понятие, развитие и подходи.
24. Подходи за промоция на здравето – образователен, промяна в поведението,
25. Подходи за промоция на здравето - овластяване, социална промяна. Среда за промоция на здравето.
26. Глобални и локални здравни стратегии.
27. Международни здравни организации. Международно здравно сътрудничество.
28. Здравна политика – същност, източници, нива.
29. Законодателна рамка на здравната реформа в България. Здравни проблеми и здравни дейности. Номенклатура на здравните заведения в България.
30. Здравеопазни системи. Форми на собственост, на финансиране и заплащане
31. Основни типове здравеопазни системи.
32. Здравеопазната система в България.
33. Първична медицинска помощ – принципи и предимства, връзки с други звена
34. Функции на общопрактикуващия лекар. Взаимоотношения лекар-пациент в условията на първичната медицинска помощ. Екипна работа.
35. Организация на специализираната извънболнична медицинска помощ. Спешна медицинска помощ- функции, организация, взаимодействие с други звена.
36. Болнична медицинска помощ. Потребности от болнична помощ. Видове болнични заведения, функции, структура, финансиране и управление.
37. Хоспитализация – фактори, индикации. Пациентът в болницата.
38. Оценка на дейността на болницата. Качество на болничната дейност.
39. Семейство и здраве. Семейството и болния човек.
40. Социално-медицински проблеми на жената и майчинството.
41. Охрана на майчинството, здравни грижи за бременната и родилката. Планиране на семейството.
42. Социално-медицински проблеми на детството и юношеството.
43. Охрана на детството, здравни грижи за деца и ученици.
44. Социално-медицински проблеми на възрастните хора. Гериатрична помощ.
45. Основни понятия в статистиката – Популация и извадка. Видове извадки.
46. Скалиране и скали на измерване.
47. Представяне и организиране на данни. Статистически таблици.
48. Графично представяне на данни- видове диаграми.
49. Обобщаване на категорийни данни. Видове относителни величини.χ
50. Същност на стандартизираните показатели. Пряк метод на стандартизация.
51. Обобщаване на количествени данни - статистически редове. Мерки за централна тенденция.
52. Обобщаване на количествени данни – мерки за разсейване – ранг, квартили, персентили, стандартно отклонение.

53. Статистически разпределения. Нормално разпределение – свойства.
54. Статистическо оценяване- същност, стандартна грешка. Интервал на доверителност. Оценяване на популационни параметри.
55. Определяне минималния размер на извадка за оценка параметрите в популацията.
56. Същност и видове статистически хипотези. Ново на значимост. Грешки при тестване на хипотези.
57. Параметрични тестове за оценка на хипотези. Критерий на Стюдънт.
58. Непараметрични техники за оценка на хипотези. Критерий χ^2
59. Изследване на зависимости. Видове корелационни зависимости. Коефициент на корелация - същност и оценка. Коефициент на Пърсон.
60. Рангова корелация на Спирман. Коефициент на детерминация.
61. Регресия- същност. Видове регресионни модели. Линейна и нелинейна регресия.

Литература:

1. Керековска А, Мирчева И., Георгиева Л., Попова С., Социална медицина, Стено, Варна, 2014 г.
2. Мирчева И., Попова С., Основи на биостатистиката, Стено, Варна, 2014 г.